

* FINAL həsrli Tefsir *

(1)

Meryem surəsi 7. F. Razi

"Ey Zekeriyya seni imam Yahya dan bir erkek şorukla müjdeliyorsun."
(Ya Zekeriyya)
Erkek şoruk = - پسر - sözüñü cümbura göre Hc. Allah tarafından, bazilarına göre ise malekler tarafındandır.

TEFSİR 1

(1)

Ayetler =

F. Razi → Meryem 7

1. **Ibni Kesir** → Nisa 59

Meryem 71-72

2. **C. Suyuti** → Nur 6-10

3. **Seyhünnâfiî** → Hadid 1-6

Hadid 7-11

Hadid 12-16

4. **i. H. Bursevî** → Hucurat 1-4

* Mealler *

Meryem 7 = (Allah söyle dedi.) Ey Zekeriyya! Haberin olsun ki
biz sənə Yahya adlı bir oğul müjdeliyorsun. Daha öncə onun
adını kimseye vermedik."

Nisa 59 = Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e itaat
edin. ve sizden olan ulu'l-emre (idarecilerle) de. Herhangi bir hukumta
antlaşmazlığı düşüldüğünüz takdirde, Allah'ı ve Ahiret gündeşne ger-
çekten inanıyorsanız, onu Allah ve Rəsulüne orz edin. Bu, dəho
lyidir, sonus bəkimiñin ob dəha güzeldir.
(Allah ve Rəsulüne orz etməkten maksat, məsələlərin Kurban və
Sünnete göre əsasına kavuşturulmasıdır.)

Meryem 71-72 = (Ey insanlar) Sizden cehenneme varmayacak hiç
kimse yoktur. Robbin işin bu, kəsin olaraq hükmə bağlanması bir istiq
sonra Allah'a kəsi gelmekten sakınanları, kurtarıınız da zəlimləri orad
da əstü çökmüş halde bırakırız.

Nur 6-10 = Eşlerinize zina isnat edip de kendilerinden baxka
şahitleri olmayınlar olmazsa, onların her birinin şahitligi; kendisinin
doğru söyleyenlerden olduğunu dair, Allah adına dört defa yemin
ederək şahitlik etmesi, beşinci defada da, eger galancılardan rəs,
Allahın laçetinin kendi üzərinə olmasının ifade etməsiyle yerine gelir.

②

Kocasının yalanlarından olduğunu dair Allâhî dört defa sahit getirmesi (Allâh adını yemin etmesi) beşinci defada da; eger (kocası) doğru söyleyenlerden ise Allâhın gazabının kendi üzerine olmasını dilemesi, kardında cezayı kaldırır. Allâhın size lâfî ve merhameti olmasaydı ve Allâh tövbeleri kabul eden, huküm ve hikmet sahibi olmasaydı, haliniz nice olundu?

Hâdîd 1-16 = Göklerdeki ve yerdeki her şey Allâhî tesbih etmektedir. O, mutlak güç sahibidir, huküm ve hikmet sahibidir. Göklerin ve yerin hükümlerini yalnızca O'nundur. Dırıltır, öldürür.. O her seye hakkıyla gücü yetendir. O, ilk ve sondur. Zâhir ve Bâlin'dir. O herseyi hakkıyla bilendir.. O, gökleri ve yeri altı günde (altı evrede) yaratıp, sonra Arsları kurulandır. Yere giren, ondan sıkılan, gökten inen, oraya yükselenittilir. Nerede olsanız, o sizinle beraberdir. Allâh bütün yaptıklarını, hakkıyla gören dir. Göklerin ve yerin hükümlerini O'nundur. Bâlin'ler, ancak onaձândırırlar.

* Geceyi gündüze sokar, gündüze de geceye sokar, O, gögüslerin özeni (kolplerde olan.) hakkıyla bilendir.. Allâhla ve Rasûlüne iman edin ve siz üzerinde tasarruf yetkili kitâbi malâti, (Allâh yolunda) harcayan, işinden iman edip de (Allâh yolunda) harcayanlar var ya; onlar işin büyük bir mükafat vardır.. Peygamber, siz, Rabbinize iman etmeniz işin davet edip dururken size ne oluyor da Allâh'a iman etmeyorsunuz? Halbuki (Allâh ezelde) sizden sağlam bir söz de almamış. Eğer inanmak kimselerseñiz (bu sagriya uygun).. O, siz karantiklerden aydınlığını, sıkırmak için kulu Muhammed'e açık ayetler indirektir. Sûphesiz Allâh, size kargo çok esirgeyici, çok merhametlidir.. Size ne oluyor da, Allâh yolunda harcama yapmıyorsunuz? Halbuki göklerin ve yerin mirası Allâhındır. İşinden, fethinden (Mekke fethinden) önce harcayanlar ve savasantlrar, (değerleri ile) bir değildir. Onların derecesi, sonrasında harcayan ve savasantlrardan daha yüksektir. Bununla beraber Allâh hepsine de en güzel elanı (cenneti) vadetmiştir. Allâh bütün yaptıklarınızdan habererdin.. Kim Allâh'a güzel bir borç verecek ki, Allah da onu kendisine kat kat ödesin. Ona çok değerli bir mükafat da vardır.. Mümin erteklerle nûmân kâdînlerin nûclarının, önlereinde ve sağlarında kostuguunu göreceğin gün kendilerine söyle denir: "Bugün size müjdelemen şey işlerinden ırmatlar aktar, etbedi olarak kalacağınız cennetlerdir" İste bu büyük barındırın,

³
Hadis Devam 13-16 = Manafik erkeklere müdafık kadınların, manz edenlere, Size bakın ki sizin işinizden biz de aydınlanalım" diyecekleri gün kendilerine, "Arkannız (dünyaya) dönen de bir isık arayın" denilecekti. Derken aralarına kapısı olan bir sur çektilir. Bununla taraflında rahmet, onlar (mârifâtlar) taraflıdır, dia etrafında ise azap vardır... (Mârifâtlar) mümâmlere söyle seslenmekten: "Biz de (dânyâda) sizinle beraber değil miydik?" (Münâme-i de) derler ki: "Evet, faktat siz kendinizi yakalınız. Başınıza misibetler gelmesini gözlediniz, şüphe ettiniz. Allah'ın emri gelinceye kadar kırıntılar siz aldatıldı. O şok aldatıcı (şeytan) Allah hakkında da siz aldatıldı... Bugün artık ne sizden, ne de inkar edenlerden bir fideye alınır. Barınığınız atestir. Size yarasañ eder. Orası gidiilecek ne kötü yerdidir!... iman edenler, Allah'ı zihnelnetten ve men haktan dolayı kalplerinin sağlığı ile üppermezin zamanı geldi mi? Daha öncे konularına kitap verdiğimde, sizinden uzun zaman geçen, böylece kalpleri katilazalar gibi olmasınlar. Onlardan bir çoğu fâlik kimselerdir.

Hicurat 1-4 = *Eg man edenler! Allah'ın ve Peygamberinin önune girmeyin. Allah'a karsi gelmekten sakının. Şüphesiñ, Allah hakkıyla ötene yükseltmeyin. Birbirinize bağırdığınız gibi, Peygamber'e yükselt gider. * Eg man edenler! Seslerinizi, Peygamber'in sesinde sesele bağırmayın, yoksa siz factına varmadan işledikleriniz bula nüllerini tâkva (Allah'a karsi gelmekten sakınma) konuşurdu sinan (Eg Muhammed) O daların arkasından sano bağırantwortanın sağı akı ermeyen kimselerdi...

Mengem 7-F. Rumi = "Ya Zekeriyya" nidası cumhura göre Allahu Teala
kendisidir.

- "ismâhu Yâhya" çulamîn sıfatıdır.
- "semîyyen" = adası → Nezin (benzer, dayanıklı)
- Benim nasıl olsugum obrotktaki nasıl - enna - گل = istifham edatıdır.
- Kur'anlı Kerimle nesir, siir denmez. Ama Nazım denebilir.

İbn Kesir - Nisa 59 - • İtaat edin = Allah'a, Peygambere, ululerne (icârecilere)
izâhipleri - yöneticiler

- te'vîlîz = Senus
- Komutana Allah'ın emri konuşuldu, itaat edilir, yanlış izlenende itaat edilmeli.
- Nasul sebebi = Halîdîn Anasîn ölürlüklerini söyle, Abdülkâbir Huzafe)

İbn Hâkim - Mengem 71-72 = • Ajetin basındaki گل, -in olumsuzluk edatı,

- گارڈن = لô - Cehennem denektir, nar denektir.
- Cehennemin isinden veya kenarında cennete gesen, mümâmler.

Mengem 71-72

• Müminteler cehenneme kesiş girer mi?

(3)

- Sirat köprüzünden geçerken alan 4 tabakta insan gitti = 5. tabak ekleyip gidiyor.
- 1. sırık 2. rüygar 3. hızlı at 4. hızlı hayvan.
- كَلْرِق 2. كَالْرِيع 3. كَلْجُودُ الْبَهَائِمِ 4. كَالْجُودُ الْخَيْلِ

cızygen → düzüstü

Abedullah b. Revata ve Ebü Naysere → Cehenneme gireceğiz diye aplogonlar.

Ö 9/11/1505

Celaleddin Suyuti mafessir, tarîħâr, edebîgâtsî'dir. 8. yüzyılda hafız olmuş, 17. yüzyılda eser vermede hastanmış. Mısır'da öğrenimlik ve eğitmenlik yapmıştır.

Safidîr. Tefsîri Celaleddin → 2 Celal'in tefsiri. Celaleddin Mahalli (hastanmış), Celaleddin Suyuti (tanrıtanmış). Sâli ve Camîl ardi iki hâsiyesi var.

Bizim tefsir ise "ed-Durrü'l-mensûr fi't-tefsîr bi'l-me'sur" = rivayet tefsiri.

Diger Eselerde: Lababun nukut fi eshabîn nûzûl
• el itkan fi ulumîl Kur'ân
Kur'anın tanrıtanmış tefsir
etmemeniz Hakkında hadis rivayetlerini
iceri olan ayetleri almıştır.

- el izzâtil mevzuva fil ehâdisîl mevzuva
- Camiûl kebir
- Camiûs ağız
- Tarîħât hulefa
- Tabakatul -mâfessîrin.

Nâzîr 6-10 Lisan ayetleri:

Nûzûl Sebebi = Hilâl b. Umeyye oğlu. Saïd b. Ubâde 'de bu ayet nûzûl oldu diye soran kişi. Sâheyl b. Beyda da zâni erkepe, zâni kadın ve o nûzûl olayı yâyın ilâkîsiye lânet ederdim diyekti.

4. yemin ferket → 4. yemin { kadin = sonuc
5. lânet } = Mulaone Nâzîra yok!
Ayrıldılar.

SEVRÂNİ = Muhammed b. Ali b. Muhammed el-Serkânî Ö(1250/1834)

Once Zeydigâye imzâ. Mezhepsizlikle suçlanmıştır. Hikâttâr Selefi, ibn Taymiyye'nin etkisiinde kalınmış. Dirayet + rivayet metoddularını birlestirmiştir. Tefsiri

"Fethül-kâdir el-camîu begne fennîr-rivayeti ve'd-dirayeti min ilmi'l-tefsîr."

Tefsirinde Taberî, ibn Atîqâ, Kortubi, ibn Kesir, Suyuti'den faydalananmıştır.

- Hâdiscidir ona tefsirinde zayıf rivayettlerle yer vermiştir. Bazı eserler, tâbi'î
- Edebu'l-tâlib ve münâħħel erib
  - Neylat evtar
  - el-Kâvûl müfid fi eddiletil icâħad ve
  - Dürress saħħeb ed-Tuhâf bi mezhebis-Selâf
  - inzâdul futul ila taħkiki huk mta ilmi'l-wuġġ
  - ed-Dawâl wa-hawni
  - Sâliha nadrha li taħrimi feħ-fil-kubur.

Hacid Süresi 1-16 • Allahın isim ve sıfatları arapsası, qıkkılık
 dırıltılar = ill ve sondu = evvel - ahir
 öldürür = zahir ve batınlık, zahir olsun,
 evvel - şerhinden önde ovardı. Hukm - Bildikteki ^{takdirde} emdiğin yapan
 ahır - her şey varlığından da over.
 istiva → hukmetti (mezarı)
 diri → kainati kurulan
 İnsan, melek, cin, hayvanat, canadat tefsib eder. Lisanı hal ve gazi.
 Sekerliye 2eccac kari, siker, Sevoni, insan, melek, cin
 lisan, manzı, hayvanat, canadat lisanı hal ile tefsib ederler.
 2eccac ^{ne deşenin} lisanı gazi ile tefsib ettilerini söyler.
 • Gökler, ve yeri altı günde yaratıldı. (atti evrede) (eygum = eure)

(6)

• Allahın isim ve sıfatları arapsası, qıkkılık
 dırıltılar = günlerde, günlerde, günlerde
 ölümlü - mülküne dileyip itti yapan.
 Tekid - tekrar, pekti lame
 Karz - karzılığı, olmayanın
 bilerek bors verme.
 Deyn - gününde ödenmesi gereken
 Kara - yardım almamı, borcu.
 İnfak - Cihad uprına haram
 Hüsnə - Cennet
 azıza, devir.

• Arza istiva edenler (Arza kurulan)

Cin - جن → mesut, nefil

• Fetih (Mekke'nin fethi)

Amir - امیر → malum, fail

• Bölgülerin özu (kalplerde olan)

Kalp, mecazi mizel = قلب

• Mümin ve müafitlerin konusması.

• Fetihen önceki infak sonlarından neden dâhâfî'etti. Çünkü imkanlar deince infak sonra
 savaş zihnedildi. Fetihen önceki infak daha etkili oldu.

8-1137/1725
İsmail Hakkı BURSEVİ Celveti sevgili, müfessir, şair.

• Ruhul bayan fi tefsiril Kur'an • Talika ala evalli tefsiril Beyzavi

• Serhi ala ~~tefsiril~~ ~~Beyzavi~~ cüz'il ahir, til Kadil Beyzavi

• Tefsiru sureti fatih - • Tefsiru Amener-Rasul - Tefsiru Suretil Asr
 " " " 2- Zelzele - • Kitabul mirat li hataiki bazı hadis ve ayat.

HUCURAT 1-4 Nuzul sebebi Hz. Ömer ve Hz. Ebu Bakırın, Pey'in gömülü kavşaları

• Allahın ve peygamberin önune girmek = Allah ve رسولu hatırlamak, işin varlığı
 ince hukim vermeyin!

• Takva (Allaha karşı şefkatle yakınlaşmak).

• Ses peygamberin sesinin üstüne yükseltmek.

• Sabit, bu ayetten sonra görünmez, sesi gör oldı isim. Peypamberimiz ise ola
 cennet erbâbisin olsun

İmam Fazlî... Tefsirin tekniklerini... Sıhabâdının ed-Dimîti formülünü...

Mengen 7:

4

- Eş Zekeriye dige yerlerden cumhurâ şâre' Allah'tır.
- Semiggen = arzı demetli (benzer, naâz)
- Gûlam → İl îzâyi iâm veildi (ertek sañt)
- Hasur → (günah intemegi, günah kafasından kâfe' gesciğenler kâfî seyyid ve nefsine hâkim olan kimse)

87741373
[Ibn-i Kesir] = Bûchâreddin el-Fazlî, Yâni el-Mizzî, ibn Teymiyye hocaefi.

Fâkihî Sâfi'dir. Hocası, ibn Teymiyyeden etkilenerek Hanbelî velomini benimsenmiş.
Tarikatları: tabut elmen, Sultane Karâî fâsi, şerktir.

[Tefsîrîl-Kur'ânî'l-âzîm] → önceli rivayet tefsirlerinden dir. Bu eser Kur'an, Kur'anla tefsire en fazla şerh veren eserdir. Rivayetler güvenilirdir. Uygunlu-
hâkî ve uralîyyat yaktır!

Nîsa 59

- Allah ve Rasûlîne arzetsmek = Meselelerin Kur'an ve Sunnete
göre çözüme kavuşturulmasıdır.
- Ulûl'mâ = (idareciler, yöneticiler) genel anlami. bu. **2** anlam üzerinde duran
müellif 1 = Orduların 2 = Ahlî ve fâkihler → ana konu sorulurdu;
idareciler, yöneticiler 'dir.
(Yöneticiliğe itaat sadece manuf (igâtlîlerde) konulardadır, günahka itaat olmas.)